

אשדות

עלון אשדות יעקב איחוד

מאוורר

אם איני משנה את כווננו
וחוכטת בו קלות
המאוורר שלי מסרב לפעל
הוא נוקש ונוקש בקול
כסובל מכאב

החלטתי –

מחר אקנה חדש

תודה לך

על ארבעים שנה

של רוח נעימה

עכשו נוח לך בשלוחה

שיבטה טויו, מתוך "הבוקר בא תמיד"
מיפנית: איתן בולוקן

עלון מס' 1566, 16.07.2021

פתיח

אם עוד היה ספק בליבנו שהקורונה כאן כדי להשאר, באו השבועיים האחרונים ועימם מסכות, בידודים, סגרים ושאר מינוחים שכאילו נעלמו מחיינו, אבל זהו, שרק כאילו. אז מה היא אותה קורונה, אותה אלפא, אותו וריאנט הודי? אילו מדובר במחלה עונתית נוסח שפעת, שאף לה וריאנטים רבים ושונים, זה לא מפחיד, אבל כאשר מספר החולים קשה (מי מגדיר מהו 'חולה קשה') עולה באחוזים בודדים מתחילה התרוצצות. כולנו רוצים לנהל חיים 'שפויים' לצד הקורונה שתלווה אותנו כנראה גם בשנים הבאות, אלא שסבך הנתונים הסותרים מטריד ובעיקר מבלבל, ובמצב כזה איש הישר בעיניו יעשה.

כמי שנוהג מספר פעמים בשבוע לפקוד את 'קודש הקודשים' שלנו שהוא חדר האוכל, אני נדהם כל פעם מחדש מהצעקות מחרישות האוזניים הבוקעות מפייהם של 'ילדינו' שזה עתה שבו מבית ספרם או מפעילות חינוכית, וברגע שהמזון הוגש אל שולחנם מגיעה אותה איושה שמהר מאד הופכת לצעקה, וכאשר לא שומעים איש את רעותו עוצמת הקול הולכת ועולה ושום תקרה אקוסטית שבעולם לא תוכל לדציבלים. רינה פלג נהגה בשעתו להשמיע מגרונה קול זעקה לנוכח הרעש הגובר, והרי זה פלא, הקולות הרמים השתתקו למשך מספר שניות, באופן זהה לחלוטין למה שקורה בלול, כאשר הלולן מוחא כף ולכמה שניות משתרר שם שקט. אז כנראה שיש איזה מכניזם מוזר שמשותף לנו וגם לעופות.

שבת חמה אך מהנה !

אבנרן

עידכון מ'לוג'

סיכונים. האחריות להצלחת השיפוץ היא עצומה, כלפי בעלי המניות והעובדים, בעבר ובהווה. הנהלת החברה ממוקדת בפרויקט, ואני סמוכה ובטוחה שיש לנו צוות מקצועי אשר יכול לעשות זאת, גם אם יהיו (וכמובן שיהיו) תקלות ובעיות. כתוצאה מכך החלטנו כי בעת הזו אין זה מתאים, וגם לא אפשרי, לתכנן ולחגוג אירוע ראוי לכבוד **חמישים** שנות 'לוג'. כאשר השיפוץ, או לפחות חלקו המשמעותי, יסתיים בהצלחה, נהיה מאושרים וגאים לחגוג עם בעלי המניות, גם אם לא בדיוק ביום ההולדת.

כולנו בהנהלה ובדירקטוריון מאמינים, מלאי תקווה ושותפים בדרך האסטרטגית בה אנו צועדים ובשינויים המתרחשים ב'לוג'. בעלי המניות, חברי קיבוץ אשדות יעקב, מהווים חלק משמעותי מהחברה והמרקם הערכי המיוחד שלה, ואנו מלאי תודה על כך ועל ההזדמנות והאתגר להיות חלק מתהליך השינוי של החברה הנהדרת הזו.

נורית נחום, יו"ר 'לוג'.

ממשיכים להיות גאים בעובדינו:

נדיה סינטוצקי, מנהלת בקרת האיכות ב'לוג' זכתה בפרס מצטיינת נשיא המדינה לתשפ"א: **כבוד גדול ל'לוג'!**

'לוג' נמצאת בתקופה מאוד אינטנסיבית של שינוי. עם כניסתו של שאול בשיא לתפקיד המנכ"ל התחלנו ביישום אסטרטגיה הממקדת אותנו במוצרים ייחודיים בתחום אריזות הפארמה. המטרה היא לפתח יתרון תחרותי בשוק הבינלאומי, אשר מאפשר צמיחה ורווחיות לחברה ולבעלי מניותיה. אנו מחזקים את ההנהלה והעובדים, בונים מערך שיווק בינלאומי, פועלים לפתוח מוצרים חדשים ומחזקים את המפעל ואת התשתיות בישראל ובהונגריה. האתגר הוא עצום, אך הוא אפשרי, והוא קורה. אנחנו רואים איך לוג משתנה ומתחדשת. צעד, צעד, אבן אחרי אבן. זהו תהליך ארוך אשר יקח עוד זמן, והוא מתאפשר **בזכות** הידע והנסיון הרבים שנצברו משך חמישים השנה האחרונות.

מעבר לכל אנו נמצאים בפתחו של פרויקט משמעותי של שיפוץ המפעל בישראל. 'לוג' החלה לפעול בשנת 1971 כאשר המפעל בישראל הינו עמוד התווך בהתפתחות החברה. משך השנים, בעבודה קשה, יזע מחשבה ויצירה, נוספו אולמות ייצור ונרכשו מכונות וציוד חדישים, אך תשתיות המפעל לא הותאמו. בשנים האחרונות, נכנסו לשוק מתחרים אשר הקימו מערכי ייצור חדישים, הכוללים גם חדרים נקיים. מתוך הבנת הערך העצום של המפעל בישראל אנו חייבים לשדרג ולשנות את המפעל כדי להתאימו לצרכים המשתנים. זהו פרויקט אשר תוכנן ודובר בו בעבר, אך בעת הזו, דירקטוריון החברה וההנהלה משוכנעים יותר מאי פעם בנחיצותו. מעבר להשקעה הכספית הנדרשת, זהו פרויקט מורכב לעין שיעור, אשר להערכת 'לוג' לא ידעה בעבר. משך השנה האחרונה, שאול יחד עם ההנהלה וצוות ייעודי, מובילים את תהליך תכנון פרויקט השיפוץ אשר יתבצע תוך כדי המשך הייצור. אנו מנסים להכנס לפרויקט בנחישות ויחד עם זאת, בצניעות הנדרשת. אנו עושים כמיטב יכולתנו להוריד אי וודאות ולצמצם

שפיצר על הקו

לחברים ותושבים שלום רב,

עברו 6 חודשים מהירים מכניסתי לתפקיד. אני מבקש לציין לטובה את שיתופי הפעולה שאני מקבל כאן. בהחלט לא מובן מאליו.

חינוך - כפי שאתם יודעים (או שלא) במסגרת חצי המשרה שלי אני גם מנהל את תאגיד החינוך באשדות, בהחלט אתגר להחזיק מערכת כזו ובמעט זמן. שוב תודה גדולה למנהלי הפעילויות בחינוך, העושים עבודתם נאמנה.

בתאגיד החינוך אני מנהל כללי ולא מנהל מקצועי, לכן איני מתערב בהחלטות חינוכיות שמקבלים מנהלי המערכת. אנו מקיימים פגישות מסודרות בנושאים הקשורים בטיפול השוטף של המערכת. החלטות אסטרטגיות מתקבלות ומאושרות במועצת החינוך.

בתקופה האחרונה אני עוסק רבות **בהחלפת גגות האסבסט**, שעדיין נותרו במבני החינוך. הורים פנו בחודשיים האחרונים והעלו את הנושא, אשר בהחלט נמצא בראש סדר העדיפויות. אין ספק כי הבריאות קודמת לכל ובשל כך מטופל במהירות וביעילות מירבית. הוזמן סוקר ובודק מומחה בתחום, ולאחר מכן הובא הנושא לדיון בוועד ההנהלה אשר ראה חשיבות רבה לטפל במפגע בהקדם ואישר את ההחלפות. שני בתים עם גגות אסבסט- **בית התינוקות ובית כולל 'אלה'** יוחלפו בקרוב.

אין חולק על כך שגג אסבסט אינו רצוי, ואני פועל רבות בנסיון למצוא פתרונות. ניב ליש ואנוכי מתכננים אסיפת חברי האגודה, ונושא זה יעלה כדי לקבל החלטות. הבעיה הגדולה היא **מימון**. לצערי המדינה כבר לא תומכת בכך, לכן הכל ייצא מכיסנו ותקציבנו. גם כאן אני זוכה לשיתוף פעולה ומימון חלקי מהקיבוץ הוותיק-אגש"ח, שמוכן לעזור בנושא וכמובן בשיתוף ודיון בוועד ההנהלה אצלנו ועל כך התודה.

תחזוקת היישוב - אני נתקל בקושי גדול ומורכב בטיפול באחזקה שוטפת ביישוב הנעשה בשיתוף פעולה עם מנהל התשתיות - אלון אורבך ומזכירת האגש"ח, אבל החוסר בכוח אדם ובתקציב ממש מורגש. לכל תקלה צריך להזמין בעלי מקצוע חיצוניים וכאמור התקציב מוגבל. לדעתי, אין מנוס אלא להציג את הקושי לציבור באסיפה כללית, לדון איך רוצים לטפל ולקבל החלטות בנושא בהקדם.

נוי וגינן - גם כאן התקציב מוגבל ויש צורך להשקיע ולשפר, ובכל זאת מילה קטנה: אשדות יעקב איחוד קיבוץ מסודר ומטופח והמצב אינו גרוע, אך יש מקום לריענון, שתילה, נקיון ועוד. לאחרונה הוחלף הצוות שטיפל בנוי ונכנס צוות חדש בתוספת עובד אחד, וכעת מונה הצוות 4 עובדים. לפי השבוע הראשון נראה שקיבלנו צוות טוב, חרוץ ומקצועי.

בריכת השחייה - נפתחה השנה ללא תקלות, ולהנאת הילדים והחברים. לשמחתי הצלחנו לגייס מהמאוחד מנויים נוספים, וכך יכולנו לוותר על הקייטנה שהייתה כאן בשנה שעברה, וגרמה למתח רב. אנו עושים הכל לרווחת כולם, ובניסיון לא לבזבז ולעמוד ביעדי התקציב.

תרבות - לאחר שנת קורונה מטלטלת, התרבות עובדת לפי התוכנית. תודה למאיה ולצוותים שעובדים איתה ולארועים המאורגנים ומופקים היטב לרווחת כולם.

וועד הנהלה - אישרנו את המאזן והדוחות הכספיים לשנת 2020 – והנושא יוגש לאישור באסיפה הכללית.

וועד מקומי - אישרנו דוחות כספיים לשנת 2020 בנוכחות רואה החשבון – יניב בחרי.

שפיצר על הקו - סוף

לצערי הקורונה שוב מרימה ראש באשדות (אני כותב מבידוד) ולכן חברים ותושבים, אנא הקפידו על ההנחיות. ברור שזה קשה, ויחד עם זאת חייבים להיות ממושמעים ולנהוג לפי ההנחיות: בידוד כשצריך והימנעות מארועים רבי-משתתפים למי שלא מחוסן. אני, יחד עם נציגי וועד ההנהלה, זמינים לכל שאלה, בקשה, טענה וגם מתמאה.

שרק נהיה בריאים

משה שפיצר – מנהל קהילה

קיץ
 כי צורך לפני חודשיים
 בדשא הירוק
 נורית יפת צינ"ם
 הסמיקה מרחוק.

כי כל בקצה ואבא
 חרלו טלפ"ם באור
 רמלו בחן וצבא -
 מי לאת היום ולכור?

אק יש יפצה אחרת
 ויש מפנה דבר,
 לכל צונה אחרת
 לקוף ולדרדר.

צמדו על סוף הבית
 והסתכלו היטב:
 נוף של עמיר וישית
 יוכיו יאצ אצ-לב.

לאה גולדברג

משתתפים בצער הלן בן נאים והמשפחה
 במות האב-הסב משה וולף ז"ל
 בית אשדות

משתתפים באבלם של משפחת
 בועז וייס במות האב-הסב
 צבי ז"ל
 בית אשדות

נהיגה מסוכנת בקלאב-קאר פרוטוקול הנהלת מתיישיבי אשדוד מיום 14/6/21

משתתפים: יותם בארי, יריב לוי, אמנון גורן, עמית ניב, ראלי ראובני, ניב ליש, אסנת מזרחי ומשה שפיצר.

חסרות – נורית רז ורבקה מנטל מוזמנים – נציגי מועצת חינוך.

סדר היום: דיון בבקשת סיוע לתאגיד החינוך לשם החלפת גג אסבסט בבית התינוקות.

החלטות

הדיון מתקיים בעקבות בקשות הורים להחלפת גג אסבסט בבית התינוקות ולאחר ביקור ודוח של סוקר אסבסט. אשדות מאוחד (השותפים בתאגיד החינוך) אישרו החלפת 2 גגות בבתים הכוללים. עלות החלפת גג אסבסט בבית התינוקות כ- 74 אש"ח (200-180 ש"ח למ"ר כולל פירוק הגג הישן).

האגש"ח הסכים להשתתף במימון 50% מעלות החלפת הגג בבית התינוקות. עלה גם הצורך להחליף את הגג בבית כולל 'אלה'.

הערכת החלפת 2 הגגות כ- 180 אש"ח. סה"כ תקציב נדרש כ- 140-135 אש"ח. הצעות שעלו בדיון:

- קיצוץ בפעילות האגודה: תרבות, בריכה, גינון לטובת הנושא.
- להחליף כעת רק את בית התינוקות ובשנה הבאה למצוא מקור להחלפת הגג בבית כולל 'אלה'.
- העלאת מסים ב- 25 ש"ח לחודש לחבר וליצור קרן מעתה ואילך לתיקון תשתיות.
- גיוס המונים.

הוחלט: ניב ומשה יביאו הצעה עפ"י הני"ל להנהלה ולאחר מכן לאסיפה.

ניב ליש – יו"ר משה שפיצר – מנהל קהילה

לאחרונה התרבו פניות מתושבים בדבר נהיגה מסוכנת של ילדים ומבוגרים בקלאב קאר ברחבי אשדות. כיוון שהתופעה ממשיכה להתקיים, זוהי הזדמנות טובה עבורנו לרענן מספר נקודות ותקנות, ולהבין אלו השלכות עלולות להיות לנהיגה לא אחראית ו/או ללא ביטוח ורישיון מתאימים:

1. **קלאב קאר הינו רכב מנועי לכל דבר ונדרש לביטוח חובה בתוקף ורישוי שנתי (טסט). באחריות בעל הרכב לדאוג לביצוע הדרישות הנ"ל.**
2. **הנהיגה בקלאב קאר מותרת אך ורק לבעלי רישיון טרקטור או רכב ומעלה.**

במידה ואחד מהתנאים המפורטים בסעיפים 1 ו-2 לא מתקיים, **מדובר בעבירה פלילית** גם של הנהג וגם של בעל הרכב. הנהג צפוי לשלילת האפשרות להוצאת רישיון לתקופה ארוכה (בדומה לנהיגה באוטו ללא רישיון).

במידה ונהג ברכב אדם ללא רישיון מתאים ועשה תאונה עם פגיעות גוף:

תאונה בה נגרמו לנהג נזקי גוף – הביטוח אינו מכסה נהיגה ללא רישיון וכלל עלות ההוצאות הרפואיות על הנהג.

תאונה בה נגרמו לאחרים נזקי גוף – הביטוח אינו מכסה נהיגה ללא רישיון, הנהג ובעל הרכב יישאו בכלל ההוצאות הרפואיות והפיצוי לנפגעים.

הסכומים במקרים של נזקי גוף עשויים להגיע בקלות למאות אלפי שקלים ואף מיליונים במקרים של פציעות קשות או מוות.

בכל תאונה עם נזקי גוף אשר מעורב בה נהג ללא רישיון, צפוי הנהג לשלילה או מניעת הוצאת רישיון נהיגה (במידה ומדובר בצעיר שטרם הוציא רישיון) לתקופה שנעה בין 12 שנים לאיסור מוחלט על הוצאת רישיון נהיגה, תלוי בחומרת הפציעות.

תושבים יקרים, הורים ונערים, אנא נהגו בזהירות, שימרו על החוק, וחשוב יותר על בטיחותכם, ובטיחות כולנו.

משה שפיצר מנהל קהילה
עינת אפשטיין מזכירת קיבוץ

סיום שנה"ל כתיב ח' – מול גלעד

האחרונה הצטרף לאתגרים גם וירוס כתר,
שטרף את הקלפים ושינה סידרי עולם...

להסתכל על מכשול כאתגר זו בחירה, בחירה
שמאפשרת מרחב להתמודדות עם עצמינו -
מציאת כוחות, יכולות, יצירתיות ודרכים
נוספות להסתכל על המצב ולצלוח אותו.

העולם מחוץ ל"מול גלעד" מלא אתגרים,
אנחנו בטוחים בכך, בטוחים שיש בכל אחד
מכם שלל של ערכים, זיכרונות וכלים
שאספתם לאורך השנים שיכוונו את דרככם
באתגרים החדשים.

כמאמר השיר מכתב לאחי:
" אל תפחדו ממציאות נושכת מאנשים קרים
כל אחד סוחב בבטן ומעט שעליהם רואים"

ולכן... כשתתקלו באתגר – פקחו עיניים
סביב, היו נדיבים, היו רגישים לאחר, לשונה,
כבדו כל אדם באשר הוא, הושיטו יד לאלה
שזקוקים, היו טובים, לעצמכם ולסביבתכם,
זה הדבר הכי חשוב.

אנחנו, ההורים, נפסע לצידכם... ונהיה שם
תמיד, במילה טובה, הקשבה, בעזרה בחיבוק
ובאהבה אינסופית.

לצוות מול גלעד היקר –
למחנכות: נילי ושושי שהן גם סבתות
במחזור הזה, ללאה, סיגל ודורית ז"ל, ריקי,
מלי וטל לי, למיכל ודני, לאורלי ועופר ולכל
המורים המקצועיים

ואחרונים חביבים לגדי ואלון –
תודה ענקית, על האופן בו הסתכלתם על
הילדים שלנו, הרגישות לכל ילד, על הניסיון
למצוא את הדרך הנכונה עבור כולם, על
התמודדות עם אינספור אתגרים תוך שאיפה
מתמדת לשיפור. תודה על השנתיים
האחרונות שהיו מטורפות והכריחו את כולנו
להמציא את עצמינו מחדש. לא פשוט

שלום וערב טוב לכולם,
עבורי זהו ערב מרגש במיוחד משתי סיבות
עקריות:

קודם כל, בכלל לא מובן מאליו שאנחנו
מתכנסים וחוגגים אחרי שנת הקורונה
שעברנו ואחרי השבוע האחרון, שהזכיר
נשכחות...

ושנית אנחנו במשפחה, נפרדים מ 15 שנים
רצופות במול גלעד, בטוחה שאנחנו לא
היחידים שמקבלים כאן הערב פטור משמח
שכזה.

ילדים יקרים
בדרך כלל באירועים כאלה, נהוג לספר איך
הגעתם לפני 8 שנים למול גלעד, קטנים,
מפוחדים, סקרנים, חסרי שיניים, היישר
לכתיב ח' - איזה חמודים הייתם, איך עברתם
בשער הפרחים, איך גדלתם, למדתם
והתפתחתם, ואיזה נפלאים אתם היום....
את זה לא תשמעו ממני למרות שזה לגמרי
נכון...

אני רוצה לספר על צדדים יותר מעניינים....
אני אשאל אתכם שאלה ומי שהתשובה שלו
היא חיובית מתבקש להרים את הידיים
ידיים מוכנים?

מי שנכשל לפחות פעם אחת בשמונה השנים
האחרונות במבחן, ש ירים ידיים

מי יצא לו להגיד בכתה שהכין שיעורים
למרות שממש לא עשה, ש ירים ידיים

מי ששונא בידודים ש ירים ידיים

כל מי שלפעמים מתבאס לקום בבוקר וללכת
לבית ספר, ש ירים ידיים

כולנו מבינים שלא הכל זורם תמיד על מי
מנוחות.

8 השנים האחרונות בנוסף לגשם שירד,
השמש שזרחה, הפרחים שלבלבו ואז נבלו,
העונות שהתחלפו, המורים שפגשתם כל יום,
הצחוק שצחקתם, הצלחות, חוויות
וחברויות, בנוסף לגדילה, ולהתפתחות,
התמודדתם גם עם אתגרים רבים. בשנה

ברכה לסיום כתיב ח' - סוף

יום אחרון ללימודים

יום אחרון ללימודים,
אל פולחני הפוק הכסא.
בחצר צחוקים אהדהדיט,
הילקוט אל גבי אני נושא.

בכתב אל הקיר תלויים ציורים,
בט אף אחד כבר לא מביט.
בצדי הלוח שאריות איריט,
כמה נצצית, ולרוקה מטלית.

נשמע הצלצול במסדרון,
'חופש נצית' המורה כתבה.
מציף אני מבט אחרון
בכתב שלי שפתאום נצנבה.

שרה סברוני

29 או 26 ילדים מתבגרים בזום שכל מה שהם רוצים זה לישון או להיות באיזה רשת חברתית או משחק....

רק מזכירה לכם שמורה, איש חינוך, משפיע לנצח; הוא אף פעם לא יכול לדעת היכן נגמרת השפעתו... בכל ילד שלנו מוטבעים תווי הלבבות והמעשים שלכם... וזה לכשעצמו פרייסלס....

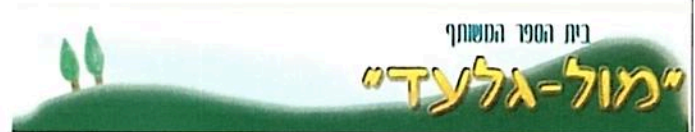
ועכשיו שאלה להורים - האם יש כאן הורה שלא הגיע בכלל, אף פעם, לשיחת ההורים בשמונה השנים האחרונות, שירים ידיים....

מבינים את ההבדל?

אוהבים אותכם ילדים שלנו ומודים למורים שלכם ולכל אנשי צוות בית הספר מול גלעד מעומק הלב

וקדימה אל האופק אל השמש הטובה
זה הרגע הנה באה השעה....
תנו בראש, בהצלחה!

עינת אפשטיין – אמא של הילה

ארכיון אשדות יעקב איחוד

מגורי כעת הוא ע"י היאור, מקום מרכזי, הסתדרנו די נוח ובתנאים טובים.

במשך זמן היותי כאן הספקתי כבר לא מעט לבקר ויש כאן דברים מעניינים ומפליאים. מעניינים עד מאד הם המקומות בהם מוכרת עבודת אבותינו בהיותם כאן ויש במה להתגאות, עבודה ענקית.

מחוץ לזה מעניין מאד לראות בהתפתחות החקלאות כאן. על כל צעד ושעל מוכרת עבודת אנשים לאורך כל הנהר. הכל ירוק וצומח במשך כל השנה. יפים עד מאד הם הגשרים והתעלות. מצד שני, הכפר, פוגשים באנשים שעובדים באותם התנאים ובאותם המכשירים אשר בהם עבדו לפני אלפי שנים. תנאי החיים כאן שונים. בעיר על פי רוב שומעים צרפתי, בכפר מדברים רק ערבית. הבדלי רמת החיים מוכרים עד למאד. העשירים גרים בארמונות נהדרים עם גני פרחים להפליא והפועל משתכר 60 מא"י ליום ופחות מזה וחי בדרגה יותר נמוכה מאשר הערבי בארץ.

ואצלנו כמו בצבא. אנשי אשדות מפוזרים ונמצאים במקומות שונים וכמעט שאינם נפגשים. אחד הדברים הקשים לנו, ושבזה אתם אשמים, היא ההרגשה כאילו נשכחנו מהישוב, נשכחנו מהאנשים שבשמם אנחנו כאן. אין לנו כל קשר עם הישוב. מיום עוזבי את הארץ טרם ראיתי עתון ארצישראלי. אין לנו ידיעות על המתרחש בישוב. נעזבנו לנפשנו ומאבדים את הקשר עם הבית והישוב. כל יום שאני מקבל מכתב מהארץ הוא בשבילי יום חג והלוואי וירבו כאלה וזה הרי תלוי בכם.

תעבירו יומנים, דוחות, מאזן, עתונות וכו' ואנחנו נודה לכם ונדע לשם מה ובשם מי אנחנו כאן. דרישת שלום לגדולים ולקטנים.

ישראל

מכתבים של אנשי אשדות מהבריגדה היהודית – פרק ד'

המכתב הראשון מאיש אשדות יעקב שהגיע מהבריגדה פורסם ביומן אשדות ביום ו', 7 בפברואר 1941. המכתב הוא פרי עטו של ישראל אלטר. דבריו מדברים בעד עצמם בבהירות ובצלילות. הוא מתאר את המקום בו הוא נמצא, את שרואות עיניו, מדוע הוא נמצא שם, ומהי חובתה של אשדות לאלה המשרתים מחוץ לגבולות הארץ.

שבת שלום ובריאות טובה לכולם,

שאל ינאי

מכתב מאת אלטר ישראל

שלום רב לכם!

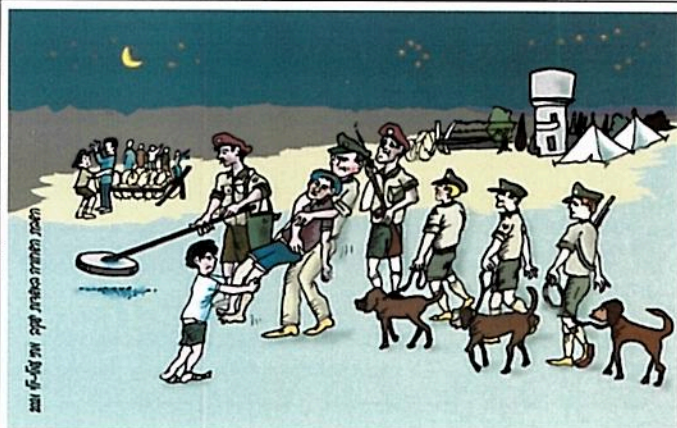
זה כארבעה חודשים שאני נמצא מחוץ לגבולות הארץ. את הדרך למקום החדש עברנו בפחות זמן מאשר עברו אבותינו מכאן ארצה, דרך שלקחה 40 שנה עברנו ביומיים וחצי. אמנם לא דרך מדבר שממה. מקום

השבת השחורה

המודרנית. רמסו ועברו את הגדר ע"י השער ונכנסו והתחפרו במשק. אז החלה האבקות בין שני הכוחות הלא שווים שנמשכה הרבה שעות. נסחבנו ונדחקנו לזיהוי ומכיוון שלא הזדהינו (ההוראה היתה לא למסור לבריטים פרטים אישיים) הכניסו אותנו למכלאות ע"י הכביש שהוכנו עבורנו בלילה. חשופים לשמש הקיץ הלוהטת שכבנו עייפים ורצוצים, בתוך המכלאות. מוקפים בחיילים מזויינים. לפני הצהריים הגיעו מכוניות. הן היו מכוסות בברזנטים, ובפתח כל מכונית התיישבו שני חיילים חמושים ואת הפתח סגרו עלינו בחוטי-תייל.

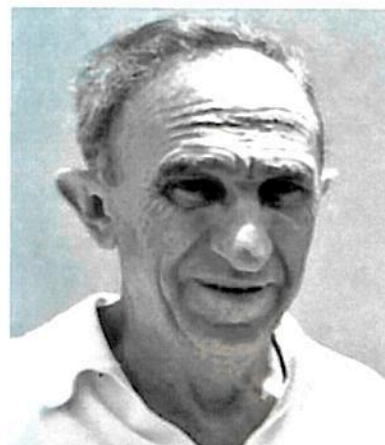
יצאנו לדרך כאשר גיפיים חמושים שומרים עלינו היטב. נסענו דרך ישובים ערביים ופגשנו בכל מקום 'שבאב' ערבי בצעקות ולהג. איבדנו את תחושת הזמן. לבסוף עמדנו וצווינו לרדת. ירדנו עייפים ורצוצים לתוך מחנה מוקף גדרות תיל מואר בפרוז'קטורים ומסביבנו חיילים מזויינים. נערכה בדיקה וחיפוש, אחר קיבל כל אחד 2 עוגיות מלוחות ומעופשות והכניסו אותנו לצריפים. התברר שאנו במחנות ההסגר למעפילים בעתלית. לפנינו רחוב רחוב סלול ומשני צדיו שורת צריפים ארוכה מוקפת גדר תיל גבוהה וסבוכה. בין חצר לחצר יש דרך צרה ובפינות מגדלי שמירה בהם שוטרים ערביים חמושים. בשער כל חצר עומדים דרוכים שני שומרים, ערבי וחייל אנגלי, מבטם חשדני ועויין.

בדרכנו לזיהוי ראינו באחת החצרות חלק מראשי הישוב. הם נראו עלובים ועייפים. סיפרו שחלקם הוכו בעת הזיהוי, וכל זה הוסיף להכביד על המורל. רבצנו כל היום ע"י הצריפים בצל כאשר הפקודה היתה שכשיחשיך על כולנו להכנס לצריפים.

איור מחי עמלי

"השבת השחורה" הוא כינוי שניתן למבצע שהתקיים אור ליום שבת ל' בסיון תש"ו 29 ליוני 46 שבמסגרתו הטיל הצבא הבריטי עוצר על תל אביב ירושלים חיפה רמת גן נתניה וכן קיבוצים ומושבים; ערכו חיפושים מבית לבית, ורבים ממנהיגי היישוב נעצרו. המבצע כונה על ידי הבריטי אגאתה. פעולה זו של הבריטים באה בעקבות פעולות נרחבות של תנועת המרי העברי שהבולטת בהן הייתה ליל הגשרים. במלאת חצי יובל לאותה 'שבת שחורה', ייחד 'עלון אשדות' משנת 1971 פרק נרחב ובו עדויות של חברים ובני נוער. כעת, כאשר מציינים 75 שנים לארוע, אנו שבים לעדויות המצמררות הללו.

דב גפני ז"ל (אביו של עודד):

לאור הבוקר בשעה 4 בערך, צעדו לתוך המשק בראש טנקים קלים אחריהם פלוגות רגליים קרביות במלוא תחמושתם

השבת השחורה - המשך...

ועונה: 'אמנם הבית והמשפחה יקרים לי ומחכים לי, אבל לא אכנע ולא אמסור את שמי. אתם פה זמניים, בזכות המנדט שמעלתם בו, אני באתי לפניכם לארץ ואשאר אחריכם'. בזעם נזרקתי החוצה. כל הכלואים סרבו להזדהות ולמחרת משעות הבוקר החלה ההעברה לרפיח. שוב נסענו בשיירה ארוכה באותן המכוניות המכוסות. בלילה הגענו למחנות רפיח בנגב. שמה היינו שבועות רבים עד שקיבלנו הוראות מהישוב להזדהות – ואז שוחררנו.

נטע ענבי-גרינבאום (אז בת 13)

ליל שבת. השעות הקרירות של לפנות בוקר נוסכות שלווה על הישנים. אפילו חום הקיץ הלוהט של יוני לא מפר את שנת העמלים. אנחנו, הילדים, ישנים בחוץ תחת חופה לבנה, הנקראת "כילה" ששומרת עלינו מפני היתושים. החשיכה עדיין עוטפת אותנו בדממה רוגעת.

לפתע, מעירה המטפלת בקולניות את ילדי הכיתה. האוזניים נפתחות לשמע רעשים מוזרים. אלומת אור חזקה טובלת ברעש מחריד מקפיצה אותי בבהלה. עשרות הבזקי אור קורעים את החשכה מסביב, ואז נשמע קולו של פנחס: "כל הילדים מתאספים לידי". בסקרנות אנחנו מצטופפים סביב

רבע שעה לפני הכניסה לצריפים נמסרה פקודה פנימית מחייבת שעל כל הכלואים להמצא בחוץ ליד הצריפים, מבלי לעורר תשומת לב השומרים. ואז ניתן אות מוסכם וכל הציבור עמד זקוף בשורה ישרה מול הרחוב הראשי ושר את ההמנון – 'התקווה'. לפתע נשמעה בהלה אצל שומרנו. שמענו נקישות בריחים, טרטור טלפונים, ואנו בהתלהבות ובעוד אנו שרים 'כל עוד בלבב פנימה' אני חש דמעות כבדות ומלוחות ניגרות. מבט חטוף על שכניי מלמד שגם הם דומעים ושרים.

מול השער נמשכת הבהלה. בריצה מתקרבים קצינים וחיילים חמושים, שמביטים עלינו בתימהון, ואנו מתלהבים ושירה אדירה פורצת מקיפה את כל השטח 'עוד לא אבדה תקוותנו..!'

גומרים ונכנסים בשקט ובסדר לצריפים. ואז אנו נקראים שוב לרישום-זיהוי. הובלנו עשרה-עשרה מבחוץ נראינו עלובים, קרועים בלויים ומלוכלכים. השינוי הוא פנימי. הולכים זקופים וגאים תוך החלטה ברורה ונחושה – נאבק!!

תורי הגיע. בחדר יושבים בנוחות מספר קצינים מצוחצחים. קצין משטרה פונה אלי בעברית ושואל פרטים אישיים. אני עונה תשובות ברורות. הקצין גומר לרשום, מדליק סיגריה, ופונה אלי בידידות. משדלני להפסיק את המשחק, תוך שהבטיח שאם אשתף פעולה איתם אהיה מחר בבית עם משפחתי. בהעזה ובחוצפה אני פונה אל המסובים

השבת השחורה - המשך...

לא ארך זמן והחופרים נתקלו בצינור מים והתרחקו באכזבה.

לקראת צהריים הלכה חצר הקיבוץ והתרוקנה מחברים. על רחבת חדר האוכל נותרו פרטי לבוש, עדות למאבק האלים עם החיילים שגורו אותם למכלאות. הילדים סיפרו לי בהתרגשות שמי שהתנגד נסחב בכוח. החיילים, לא ריחמו על איש וכלאו את כולם במכלאות מוקפות גדרות תיל, שם מיינו את החברים. למכלאה אחת הכניסו את מי שמצאו על בגדיו מספר של המחסן, תעודה או פתק. למכלאה שנייה את אלה שלא מצאו אצלם כל סימן מזהה.

בתפקידי כמקשרת בין אבא וישראל חזרתי לרפת כדי לדווח לאבא על ההתרחשויות אך אבא איננו. פתאום מופיע אבא, שבמבט דואג מבקש לדעת מה קורה. אני משחילה מילה פה מילה שם.

שעת צהריים. שרב כבד. מגרש הכדורגל ממערב לקיבוץ הופך לזירת התכתשות כאשר החיילים מעלים בכוח את החברים על משאיות. המוני נשים וילדים צובאים על גדרות המכלאות, נפרדים. אין בכי, אין גילויי התרגשות, המבטים מביעים את אשר מתחולל ונחנק בלב פנימה. אני חוזרת לרפת. אבא צועד בכבדות לקראתי בבגדי עבודה כחולים ומגפיים, המתח ניכר על פניו.

סוף דבר: החברים נלקחו למחנה ברפית, ורק לאחר מספר שבועות שוחררו.

אבא לא גילה לי דבר, ורק לאחר סיום השלטון הבריטי יכול היה לדבר בגלוי איך תכננו ועמלו בלילות להסתיר את הנשק מפני הבריטים. מסתבר שההודעה הראשונה על מה שעומד להתרחש, התקבלה כשבוע לפני השבת השחורה. קומץ אנשים בלבד ידע על מיקום מחסני הנשק בקיבוץ, סיפר אבא, ובלילות חפרנו סליק חדש בעומק של ארבעה מטר, לתוכו הכנסנו את מרבית הנשק שהיה חבוי בסליקים האחרים. את הסליק החדש כיסינו ברצפה עליה הערמנו שקי תערובת לרפת וללול, כאשר את הנשק ששימש אותנו בשוטף, הכנסנו לתוך חביות וקברנו בשטחי הבנות בעומק של כמה עשרות מטרים.

ובסבר פנים חמורות הוא מסביר שהבריטים הקיפו את המשק במטרה לחפש נשק ולעצור את אנשי הפלמ"ח וההגנה.

עם אור ראשון אנחנו רואים חיילים אנגליים חמושים עומדים מסביב לקיבוץ מאחורי גדר התיל. שבילי הקיבוץ הומים אדם שתרכזים בעיקר ליד שער הכניסה. ניתן להבחין שאנשי הקיבוץ חיזקו את השער בכלים חקלאיים כדי להקשות על פריצתו, אבל הטנקים שועטים אל השער, וחפים את המחסומים ונכנסים פנימה אל מול חומת מגן של חברים שנאלצים לסגת ולפנות דרך לטנקים ולהמון החיילים החמושים הצועדים בעקבותיהם פנימה.

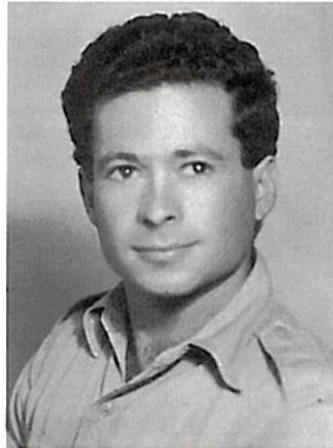
אני הולכת לחדר האוכל. שם המולה מהולה במתח לקראת הבאות. אני מחפשת את אבא, שיודע הכול, כי הוא תמיד עסוק בענייני ביטחון, כדי שיסביר לי מה קורה. כל מי שאני שואלת אם ראה את אבא, אינו יודע לענות. בתוך ההתרגשות ובתוך המתח ניגש אליי ישראל (לרנר) ואומר: "לכי לרפת ד'". אבא שלך נמצא שם. הוא ימסור לך פתק בשבילי". אני צועדת בהליכה מהירה לעבר רפת ד', ולא יכולה שלא לתהות למראה

חיילי הכומתות האדומות הסורקים כל מקום, חופרים בגינות ובדשאים, מרימים מרצפות, מחפשים את מחסני הנשק הסודיים (הסליקים). נעזרים במכשירים המשמיעים צפצוף בכל מקום שנמצאה מתכת כלשהי. בריצה מבוהלת אני נכנסת לרפת, שם לא אבא מקבל את פני כי אם להקת זבובים עליזה. אני רצה לאורך הרפת ולשמחתי שומעת את קריאתו של אבא בוקעת מבין שורת הפרות. ואז מבחינה בכובע גדול זוג מגפיים ורואה אבא ישוב על שרפרף כאשר דלי חליבה בין ברכיו. אבא לוחש לי הבריטים מחפשים אותו ואם ייעצר הוא צפוי למאסר ולמשפט.

תן לי לשבת במקומך ואני אחלוב, אמרתי, אמלא את הדלי חלב ואם יבואו החיילים יבינו שאתה רפתן ולא יגעו בך. תוך כדי שחלבתי מלוא הדלי, האיץ בי אבא למסור לישראל פתק. בדרכי חזרה אני רואה חיילים בריטים מתחילים לחפור בעזרת גלאי מתכת.

השבת השחורה - המשך...

השכלה גבוהה והם סתם עצורים על לא עוול בכפם.

דודיק גולשמידט ז"ל

ברמת השרון נערכה באותו ליל-שבת מסיבה. אני, שהייתי ברמת רחל, קיבלתי הזמנה לבוא למסיבה שנערכה גם לכבודי. המסיבה הייתה נחמדה- כיבוד, ריקודים ושירה. אפילו אני רקדתי, לא להאמין. הלכתי לישון באחד האוהלים של מחנה הפלמ"ח.

עם שחר יצאתי החוצה והנה אני רואה סביב המאהל שורת אורות סביב סביב. ניגשתי לראות וחשכו עיני – שורת חיילים בריטים חמושים ופנסים דולקים בחגורתם. מיהרתי להתלבש ולהעיר את כל החבריה הישנים. הבריטים אספו וכינסו אותנו לתוך מכלאת גדר תיל. גם מ"מ המחלקה נעצר. דחקו אותנו לתוך משאית צבאית ונסענו למחנה לטרון שם נפגשנו שם עם אסירי האצ"ל וכן ראינו את מנהיגי הישוב שנעצרו כעבור זמן. משם העלו אותנו על משאית ופנינו דרומה. נסענו שעות ארוכות, הנוף השתנה למדברי, כפרים ערביים דלים ומשוכות צבר פגשנו בדרכנו.

לבסוף הגענו למחנה צבאי ענק, מוקף גדרות תיל. נאמר לנו כי הגענו לרפיח ואנו נישאר עצורים במחנה. הוכנסנו לאולם גדול וריק.

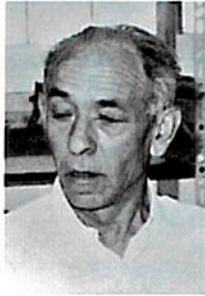
אהרלה הדר, למרות שהיה בן חמש בעת הארוע, זוכר היטב את 'הכלניות' מסתובבים בחצר המשק בחיפוש אחר נשק. הם היו אדיבים ומנומסים. אימו זלדה סיפרה לו שהכלניות ונכנסו לאחד מבתי הילדים בחיפוש אחר נשק. באחד החדרים, בתוך ארון נעול, היו מוחבאים מספר כלי נשק. בעודם מחפשים, ביקשה המטפלת שלא יכנסו לאותו חדר משום ששוכב שם ילד חולה במחלה מידבקת. האנגלים ויתרו, והנשק נותר בארון.

מנחם עמלי ז"ל: זוכר שהעירו אותנו בבוקר, אמרו לנו: "המשק מוקף בחיילים אנגלים, יש מצור, באו לעשות חיפוש. הייתי אז בן 12. אבא שלי היה פעיל בהגנה, והיו לו תמונות ונשק בבית. בשלב מסוים, בא רכז הביטחון לחדר של אבא, שכבר היה עצור, לקח את כל התמונות וקבר אותן באיזה בור. אבא כאב את אובדנם כל השנים. עצרו הרבה חברים ולקחו אותם לעתלית. את הנשק לא מצאו. אבא החביא אותנו היטב, זאת סיפר לי יותר מאוחר. החיילים החלו לחפור, מצאו שם פח וכשפתחו את הפח גילו בו בנות להבחלה. היו גם כמה אירועי אלימות. אישה אחת השתוללה, בעטה בהם, צבטה אותם. אנחנו הילדים הסתובבנו בתור קשרים, העברנו פתקי הודעות. למשל: מי נמצא מחוץ למשק. כמה חיילים תפסו את אבא של אחד מחבריי. חייל גרר אותנו בבית השחי, והשני עמד מאחוריו עם רובה מכודן. הנער תפס את אביו מהצד השני, ומשך אותו ברגליים. לרגע נשמטו ממנו הרגליים והחייל המושך עף לאחור, ונדקר בגרונו מכידון של חייל אחר. דם רב ניגר מגרונו של החייל, והוא פונה לבית החולים הסקוטי בטבריה. פחדנו שתבוא איזו נקמה אבל זה עבר בשלום.

יוסף קרו: בקצה הרחוק של המחנה ברפיח היה בית חולים שכלל 3 צריפים וגדר מוקפת תיל בה רופא ומספר אחים. חברנו זקצר גויס להיות קצין הקשר ברפיח. בזמן ביקורת, הבחין מפקד המחנה שיש לחבריה הרבה ספרים ושאל: מה זה פה אוניברסיטה? הסברתי לו שיש פה הרבה אנשים בעלי

השבת השחורה - המשך...

הגשרים- א.ר.) אבל הם לא מצאו אותם כי כל הציבור הלך ללא תעודות זיהוי.

מנהיגי הקיבוץ היו **דוידקה נמרי**, **מאיר זקצר** ו**יעקב ענבי**, עליהם השלום. ענבי עם מטפחת על הראש התיישב ברפת לחלוב פרה. בשעות הצהריים העלו אותנו על משאיות צבא והסיעו אותנו למחנה עתלית. למחרת הסיעו אותנו לרפיח. נסענו בדרך שלא נכנסת לישובים ערבים אלא ממזרח להם. ברפיח הוכנסנו לצריפים וקיבלנו מיטות ושק גדול למלא בו קש ששימש כמזרון. ברפיח היתה קבוצת אנשים שעבדה במטבח וקבוצת אנשים בסניטציה וכן תורנויות. הוקמה 'ועדת תרבות' שאירגנה הרצאות ושיחות כדי להעביר את הזמן. אהרון רודשטיין- ארושקה נתן הרצאה בנושא כימיה ועוד כל מיני האנגלים היו די אדיבים והתייחסו אלינו בעדינות. לא היו סכסוכים והיתקלויות בינם לבינינו ובתוך במחנה ניתן לנו חופש גמור. היו שם קבוצות של השומר הצעיר ששיחקו כדורעף. כשהיה זמן פנו קראנו ספרים שהביא מאיר זקצר באוטו, וכן

על רצפה עמדו המון אלונקות, על כל אלונקה היו מונחות שתי שמיכות ומסטינגים (כלי אוכל). שירותים, כיור רחצה ומקלחות בחוץ. חשבתי לעצמי שזו פעם הראשונה בחיי אני נמצא בבית סוהר. עד מהרה התארגנו החיים ונקבע סדר יום שכלל התעמלות ופעולות שונות. המ"מ ממשמר השרון ניגש אלי ונתן לי כמה שטרות כסף של 100 לירות. אף פעם לא החזקתי סכום כזה בידי. פרמתי את החנות של המכנסיים ושם החבאתי את הכסף. 'שמור זאת לעת צרה' אמר לי המ"מ. הזמן עבר עלי לגמרי לא רע. פגישות עם חברים, הכרויות חדשות. היו שיחות, אמנים באו מבחוץ לבדר אותנו. זכור לי כי שפעם אחת שבתנו רעב. יותר מיומיים לא בא אוכל אל פי. רק שתינו קצת מים. כך עברו כחודשיים. ואז האנגלים הקימו ועדת שחרורים ובהגיע תורי הם אמרו: תראו איזה ילד פה. הוא כבר חייל! והחליטו לשחרר אותי. כעבור זמן לא רב שוחררו כולם. אך האירוע הזה היה אחד המרכזיים במאבק הישוב בשלטון הבריטי בארץ. את הכסף, כמובן, החזרתי.

משה מלמוד ז"ל:

התעוררנו לבוקר מוזר. הצבא האנגלי הקיף את המשק והתבקשנו להסתיר את תעודות הזיהוי. מטרת האנגלים היתה לתפוס את אנשי הפלמ"ח שפיצו את הגשרים על יד נהריים, ליד גשר ועוד מקומות בארץ (משה טעה. גשרי נהריים וגשר לא פוצצו בליל

השבת השחורה - המשך...

בנימין עוז, אברהם עוז, משה תמיר, יוסף בורשטיין, שלמה אופנהיימר, צביקה זקצר, אליהו ליפקוביץ, יעקב נוימן, משה רוזנשטיין, עוזי שמעוני, יוסף חלק.

ערך: אבנרון

מזל טוב!
 את מי שניכר
 אהואדת הנכדה - רוני
 בת ארות ואליצור
 מזל טוב אמספחה!

מזל טוב!
 אאלונה אארנון בן נאית
 אהואדת הבת - אסיה
 אהאן ורכי בן נאית
 אהואדת הנכדה
 מזל טוב אכל אמספחה!

הביא מכתבים מהמשפחות בבית. אחרי שלושה חודשים אמרו לי שאני משוחרר ויכול לנסוע הביתה. נתנו לי חצי לירה להוצאות הדרך.

חייקה קינן ז"ל

מספרת שעבדה ברפת באותו זמן שהכניסו את החברים למכלאה, והיא מצאה דרך לקחת איתה ארגז מישמשים, עברה איתו דרך הרגלים של האנגלים וזרקה את כל תכולת הארגז למכלאה. אחר כך היא ניסתה בשנית (היה לה כח אדיר!) וכבר לא הצליחה, ואז היא חזרה לרפת לחלוב את הפרות. סיפרו לה סוד שברפת יש סליק עם נשק מתחת לחצר של הפר ושתיזהר, כי אסור לאנגלים לדעת את זה.

רשימת 48 חברי אשדות שנכלאו ברפיח: ברטולד שוורץ, גדליהו ספרוקט, משה גור, שלום חזן, חיים קרוכמלניק, שלמה פינקלשטיין, יעקב גולדרייך, יוסף עודד, משה מלמוד, מנחם עמלי, אחיטוב לנדמן, קדיש נמרי, יעקב פרישקולניק, חנוך ניב, מרדכי גלי, ורנר רוזנבאום, חיים ליבוביץ, שמואל שחם, דב גפני, יוסף קרן, ישראל קנטרוביץ, יצחק ברזילי, אליעזר שלייר, אהרון רוודשטיין, אליהו כהן, זאב יהלום, חיים ורדי, דוד גלעדי, גדעון קרמר, יצחק ארז, גרשון קורן, אברהם בן יהודה, דודיק גולדשמיט, אליעזר קרפ, אברהם גורן,

חלוצים וחלוצות – הלטבים באים

אותו אהובה לרוסיה להתרפא. השמועה (שאינן לה ביסוס עובדתי) אמרה שכאשר שהתה אהובה בחו"ל עם בנה, נוצר קשר רומנטי בין דוניה לבין גיסייה, אשתו של משה לוריא (לזוג לא היו ילדים). כעבור כשנתיים ראובן מבריא וחוזר עם אמו לגשר, ואחרי זמן נכנסת אהובה שוב להריון, ממנו נולדים (1934) התאומים אברמיק (לימים האלוף אברהם רותם) ואיתמר, חקלאי בנשמתו. למרות התרחבות המשפחה והמעבר מגשר לדלהמיה, הקשר בין דוניה לגיסייה נמשך, עד שבשלב מסוים מתפרקת החבילה. דוניה נישא לגיסייה בעוד אהובה נישאת לאיש קבוצת "אחדות" משה לוריא (בעלה לשעבר של גיסייה), ומהקשר החדש נולד (בחודש ספטמבר 1946) עמוס לוריא ז"ל שהוא בנו היחיד של משה, והילד הרביעי של אהובה. על קורות חייו המיוחדים של עמוס נתעכב בהמשך.

כל שנאמר עד כאן אין בו להטיל דופי על אישיותו ועל מפעל חייו של דוניה רודשטיין - מהנדס כימיה בהשכלתו וביצועיסט מדרגה ראשונה, שהקים וניהל החל משנות הארבעים הראשונות את מפעל המיצים והשימורים 'אשד' שהוקם בעיקר עבור צרכי הצבא הבריטי, והפך למפעל ריווחי ביותר (בעיקר בזכות ליין למיצוי פלחי אשכוליות שפותח במסגרות אשדות) שהצעיד את אשדות לרווחה כלכלית במושגי התקופה. לאחר ש'אשד' התבסס כמפעל יציב, עזבו דוניה וגיסייה לת"א (את דוניה החליף קדיש נמרי) שם היה פעיל דוניה בחברת הבניה של הקיבוץ המאוחד וסולל בונה, שהתמזגה מאוחר יותר עם חברת 'אשטרוס'. לאחר מותה של גיסייה, אשתו השניה, נישא דוניה בשנות ה-60 בשלישית, הפעם לחברת אשדות לשעבר, יפה פוטרמן (אמה של מי שלימים תהיה שופטת בית המשפט העליון, אילה פרוקצ'יה) שבעבר היתה מורתם של התאומים אברמיק ואיתמר. כאן המקום להזכיר את שני אחיו של דוניה, אהרון וראובן, שנחשבו קליברים בזכות עצמם:

מימין לשמאל: אהובה לוריא, גוסטה רודשטיין, משה לוריא, דוניה רודשטיין

הסיפור מתחיל אי שם בשנות העשרים של המאה שעברה, כאשר קלמן שץ פונה ליוסף ברץ מדגניה והשנים חוברים יחדיו כדי לאתר קבוצת פועלים, חלופה ל'בשקירים' שנטשו את משק גשר. בבואם לשכונת 'בית הכרם' בירושלים פוגשים השנים קבוצת פועלי בניין קואופרטיבית, 'אחדות' שמה, ציונים חלוצים יוצאי לטביה (הרוב) רוסיה ופולין, רובם משכילים מבתיים מבוססים שעלו ארצה ממניעים ציונים טהורים. ב-1921 והיו עסוקים בקדחתנות בבניית שכונות מגורים בת"א ובירושלים (בבית הכרם ישנם רחובות כמו 'הסוללי' או 'הבונה' שמרמזים על התקופה) קודם הגעתם לבירה, עבדו אנשי אחדות כשנתיים בבניית שכונת 'בורוכוב' בגבעתיים. בתוך החבורה בלטו שלושה אחים למשפחת רודשטיין: דוניה, אהרון וראובן. לימים יצטרף לחבורה בגשר גם ידידם של השלושה יצחק מאור. ברץ ושץ מתרשמים עמוקות מאנשי הקבוצה ומציעים להם להצטרף לשוב גשר נחלים' שעל גדות הירדן ולאחר התלבטות הם נענים בחיוב ומגיעים לגייסר אל מג'מע (הלא היא גשר נחלים) בשלהי שנת 1924. חלק מאנשי 'אחדות' אימצו את 'דת העבודה' שביטאה שיחרור מכבלי המסורת המשפחתית. לאישוש טענה זו יש להוסיף שחלק מאנשיה לא נישא על פי דת משה וישראל, ויש נשים ששמרו על שם משפחתן המקורי גם אחרי הנישואין. אחת מנשות קבוצת 'אחדות' היתה אהובה ולדשטיין, אישה דעתנית, משכילה, דומיננטית, יש שיאמרו צינית. אהובה, ילידת לטביה, הגיעה ארצה ב-1924 והצטרפה לקבוצה אחדות שישבה בגשר, שם נישאה לבחיר ליבה דוניה (דוד) רודשטיין וב-1926 נולד בנם הבכור ראובן (רוביק). כאשר ראובן חלה בגיל שנתיים וחצי, לקחה

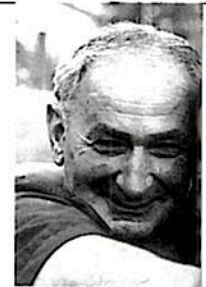
חלוצים וחלוצות - המשך...

של בן ציון אוירא (לופט במקור) שהגיע מחו"ל, נישא לחנה לבית רבינוביץ ונמנה על עובדי ומקימי חברת החשמל. היא עצמה נצרה לקבוצת הבילויים. אוירא וחנה גרו בשכונת תל-אור, ועסקו בבניית תחנת הכח של רוטנברג בנהריים. עם פרוץ מלחמת השחרור, מאי 48, נלקח בן ציון בשבי הירדני ושהה כשמונה חודשים במכלאת שבויים סמוך למפראק. נחמה שחיפשה כיצד להועיל, החליטה להתגייס ל-ATS חיל הנשים הבריטי, לא לפני שמסרה את הבת הדה לאחיה יצחק, רווק ממעוז חיים, שנטל אותה תחת חסותו, ובהמשך הגיע עימה ועם רעייתו הטריה רבקה גרובר לאשדות. במהלך שרותה בחיל הנשים, פגשה נחמה את איש הבריגדה, יהודה בן פורת שהצטרף זמן קצר קודם לאשדות יעקב בעקבות אחיו, דוד בן פורת. השניים התאהבו, ובתום המלחמה תקעו יתד באשדות יעקב.

הפילוג באשדות יעקב שהחל בשלהי 1951 מצא את שושלת רודשטיין על כל סעיפיה בצד המפ"מניקי, של המפה, קרי במאוחד. אין ספק שהפילוג, והתמורות החברתיות והכלכליות שבאו בעקבותיו, ערערו את האמון בצדקת הדרך הקיבוצית, והביאה לנשירה בקרב דור המייסדים, ובהם קבוצת 'אחדות'. דוניה רודשטיין, מעמודי התווך של הישוב עוזב, בעוד שני אחיו - אהרון וראובן שגם הם אינם קוטלי קנים, מעבירים את עיקר פעילותם אל מחוץ למשק. גם צאצאיהם של השלושה עוזבים את אשדות במהלך השנים (למעט איציק שנשאר באשדות עד יום מותו).

הדה וגלית

הדה הסקרנית היתה תלמידת י"ב באשדות, כאשר הצטרפה לכיתה המקובצת בעין חרוד, ונמנתה על תלמידיו של משה טבנקין. כבוד שאין גדול ממנו. כעבור שנתיים (1955) ילדה את הבת גלית בעקבות נישואיה לאיתמר רודשטיין ובכך היא הופכת לחלק מהשבט

אהרון רודשטיין (ארושקה) אגרונום בהשכלתו נולד במינסק רוסיה למשפחה אמידה. עלה לארץ ב-1924 והגיע לקבוצת "אחדות" בירושלים. יסד עם הקבוצה את גשר. ניסה לגדל גידולים שונים ביניהם פרדס ו"גן טרופי". ב-57 הקים את המדרשה החקלאית "רופין" וניהל אותה עד 1970. כשחזר לקיבוץ עבד בנגרייה. היה נשוי לגוסטה אותה הכיר בצרפת ונולדו להם 3 ילדים: ארזה, נמרוד ורון שנפטר.

ראובן רודשטיין היה איש רוח, ממייסדי החינוך המשותף. נולד במינסק רוסיה למשפחה אמידה. למד בגימנסיה רוסית. ב-1937 גויס לתנועה לריכוז ועדת תרבות. בשנים 1938-41 שימש כמזכיר הקיבוץ המאוחד. ב-1943 חינך את קבוצת "ילדי טהרן". נכנס להוראה בבית הספר. ב-1949 השתתף בהקמת סמינר אפעל. חזר ועבד בהוראה ובריכוז כיתות המשך. היה פעיל במשק ובתנועה. אשתו רחל בובשובר, הצטרפה לקבוצת 'אחדות' בגשר ורוב חייה עסקה בחינוך, הייתה שותפה בהקמת בית הספר שבו אף שימשה מנהלת שנים רבות.

הדה אורן היא ילידת זכרון יעקב, בתם של נחמה ואברהם אורנשטיין. נחמה היא בתו

חלוצים וחלוצות - המשך...

ואי הערכה מספקת של כישוריה. דווקא בשנותיה האחרונות, כשחלתה במחלת ה-ALS הנוראית, התגלו בה צדדים של טוב, רוך וסבלנות, והיא הכירה תודה על כל דבר, ועל כך אני שמחה! אחרי מותה, מתברר לכולנו כמה היא חסרה וכמה היתה משמעותית. אנחנו מתגעגעים אליה מאד מאד! **גלית טל** מתגוררת היום בכפר סבא, נשואה למאיר, אם ליעל (37) אורי (36) ודנה (30) וסבתא לאלמה בת שנתיים וחצי.

מקום ושמו שדה

רק עוד פעם
רק עוד פעם
לרקוד קלת רגליים
ולצחוק
רק עוד פעם
לתפוס את תכלת השמיים
ולשחות.
רק עוד פעם
לדהור על כנף הרוח
בלב צעיר
ועוד פעם אחת
סביב מדורה עשנה לשיר.
רק עוד פעם אחת
לרוץ יחפה על מדרכת
אשדות
ופעם ולו פעם
לשיר בשני קולות
ולראות את השמיים
מבעד לענפים בחורשה
ולישון בחוף בלילה
כי חם. כי חמסין.
רק עוד פעם אחת בלבד
לשכוח הכל
לחוק ולרקוד ולשחות
וכבר לא נורא אחר כך
לא להיות באשדות.

רנה רותם

הרודשטייני המפואר. ההורים היו צעירים למדי, אומרת גלית, ונישואי הבוסר הסתיימו לאחר 5 שנים. בני המחזור של גלית באשדות היו: ארנון קפלן, מנחם כהן, שי רימלנד יעל הראל ושלמה מוצרי. מאחר והיינו מעט ילדים, הקפיצו אותי מהגן ישר לכיתה ב' וכל בני הכיתה היו גדולים ממני.

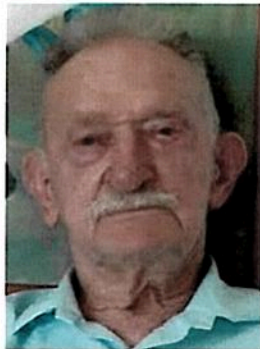
גלית עם האב איחמד

איתמר רודשטיין (רותם) אביה של גלית, נחשב למומחה לגידול ירקת. הוא ניהל באשדות את 'גן הביתי' (גן החטיבה) וחוות דושן, ויותר מאוחר את הרפת. לאחר הגירושים אבא עבר למושב שדה משה לתקופה, ויותר מאוחר נסע לשליחות בגאנה, שם היה כשנתיים. באותה תקופה נשארתי באשדות בהשגחתה של הדה ושתי הסבתות נחמה ואהובה. כשאיתמר חזר מאפריקה, נסעה הדה בשליחות הסוכנות למרסיי בצרפת, להעלות יהודים ממרוקו ארצה. אח"כ עברה לפאריס שם היתה סך הכל כשנתיים. עם חזרתה מפאריס עזב איתמר את הקיבוץ לקרית-שמונה ובשנת 67, לאחר מלחמת ששת הימים נישא למיקי, ועברתי לגור עימם בצפת למשך 3 שנים, עד סוף כיתה ט'. בינתיים נולד לאיתמר בן, ניר. הם נסעו לשליחות בקולומביה ואני הצטרפתי לשכבה י' ביכפר הירוקי עד סיום התיכון ב-73. בקולומביה נולדה לאיתמר ומיקי בת נוספת-סיגל.

הדה לא נישאה. זוכרת אותה כאישה בעלת רצון עז לחיפוש ולמידה, קריאת ספרים מוזיקה, ופילוסופיה. היתה אדם מעמיק ומרתק ותענוג היה לשוחח ולשמוע ממנה סיפורים. יחד עם זאת, היתה מאד נוקשה ומתוסכלת במאבקים על מקומה בחברה,

חלוצים וחלוצות - המשך...

ראובן [רוביק] רודשטיין נולד ב-1926 בנם הבכור של אהובה ודוניה. הבן הראשון של קיבוץ גשר. למד במקווה ישראל ואח"כ התגייס לפלמ"ח. היה נשוי לרינה. באשדות יעקב היה מא"ז והשתתף בקורסים רבים של ההגנה. עבד כמנהל אחזקה במפעלים פטרוכימיים. זכה בתואר שחקן הבאולינג המבוגר ביותר בישראל. נפטר ביוני 2017 ונקבר בכפר וורדים.

אברהם רותם (רודשטיין) יליד 1934 בנם של דוניה ואהובה. אלוף בצה"ל. נולד בקיבוץ גשר וגדל באשדות יעקב התגייס לצה"ל ב-1952 ושירת בחיל השריון שם עבר הכשרה כלוחם וקורס מפקדי טנקים בהמשך השלים קורס קציני שריון ושימש מפקד מחלקת טנקים.

דור הבנים

עמוס לוריא ז"ל אל"מ במיל', נחשב ללוחם אמיץ, אדם ישיר וחדור מטרה. לעמוס היתה קריירה צבאית מרשימה כלוחם ומפקד בכיר בחיל השריון. הוא נפצע באורח קשה במאי 1970 בתעלת סואץ מאש ארטילרית מצרית וידו הימנית נקטעה. עמוס שוחרר רפואית והחל ללמוד באוניברסיטת תל אביב. במלחמת יום הכיפורים התנדב לשירות צבאי, היה בסגל המייסד של גדוד 71, ומונה לקמבי"ץ הגדוד. בהמשך המלחמה החליף את מפקד הגדוד עמוס כץ לאחר פציעתו. ב-1975 חזר עמוס לשירות הקבע, שימש ראש ענף במפקדת חיל השריון, ובמינוי משנה כמפקד גדוד שריון במילואים. בהמשך מונה למפקד גדוד שריון סדיר וסגן מפקד אוגדה 252. באזרחות כיהן עמוס כמנכ"ל מגן דוד אדום בשתי קדנציות ומילא שורה ארוכה

של תפקידי ניהול בכירים. עמוס היסודי והשקדן הוציא לאור שני ספרים: 'בין המור לזור' וספר נוסף שרואה אור בימים אלה: "במובלעת הסורית- מלחמתו של כח עמוס". לוריא נפטר במפתיע בגיל 75. הותיר אחריו אישה, זיוה, בן, נדב, רב סרן במילואים ושני נכדים.

חלוצים וחלוצות - המשך...

באשדות יעקב. בשנת 1944 התגייס לפלמ"ח. נישא ללאה, ממנה נולדו להם שני ילדים. אחרי הגירושים נישא לכרמלה ונולדו שנים נוספים. בשנת 1945 עבר קורס מ"כים בג'וערה ואחר כך קורס מ"פים. איציק שר במקהלת הקיבוץ המאוחד ועבד במסגריית אשדות יעקב. נפטר ב-2001

התאומים אברמיק ואיתמר

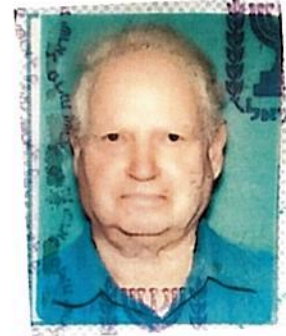
דהה וגלית עם סבתא אהובה

דוניה רודשטיין

התמונת באדיבות גלית מל

במבצע כראמה קיבל את עיטור המופת. מכאן המשיך לתפקיד מפקד אוגדה סדירה. משך 3 שנים היה ראש מחלקת הדרכה באגף המטה הכללי ובמקביל פיקד על בשנת 1984 פרש מצה"ל. היה נשוי לדינה דנציגר. רותם נפטרה ב-21 בנובמבר 2006 בגיל 72. איש שריון בכל רמ"ח איבריו שאת מלוא כישוריו הקדיש לפיתוח אמצעים, יכולות ותורות לחימה שהוטמעו בצה"ל והיו לנכסי ברזל. שמו של אברהם אולי יוצנע בפרקי ההיסטוריה, כתב עליו אהוד ברק, כי הוא נמנה על הגיבורים שמדינת ישראל חבה להם הרבה מי שהיא יודעת.

איתמר רודשטיין יליד 1934 בנם של דוניה ואהובה אחיו התאום של אברהם. עסק בחקלאות ושימש מדריך חקלאי בארץ ובחו"ל. נישא להדה אורן ומנישואים אלה נולדה גלית. מנישואיו השניים נולדו בן ובת. נפטר בגיל 87 ונקבר בכפר שמריהו.

יצחק רודשטיין בנו של ראובן אחיו של דוניה, נולד בקבוץ גשר בשנת 1926 והתחנך

”אנחנו שנינו מאותו הכפר”

בעקבותי במעלה הגבעה שימשו בסיס אש. הוא ניגש לשני טנקים והורה להם: ”אתה ואתה הולכים עם ארזי”

התחלנו לנוע לראש הגבעה אך לצערנו שני הטנקים שבעקבותינו אשר נסעו על דרך שהייתה על סוללה, הפילו את עצמם הצידה במדרון וכך נותרנו ללא בסיס אש רציני, אלא רק אנחנו שעלינו למעלה רגלית בין הכדורים השורקים. כשהגענו למעלה אספנו את הפצועים וההרוגים שלנו ושל השריון, וירדנו למטה.

זהו קטע קטן מתוך ספרו של עמוס לוריא ”מלחמתו של כח עמוס במובלעת הסורית” הכתוב בשם הפסיכדונים שלו ”עמית ליאור” (כך גם קרא לעצמו בספרו הראשון ”בין הזור למור”). סרן עמוס לוריא ז”ל היה בתפקיד הקמבי”ץ של הגדוד והיה גיבור אמיתי.

לאחר שהמג”ד שלו, עמוס כץ, נפצע מרסיס קטן במצחו ונשאר מאחור, עמוס תפס את הפיקוד וניהל את הקרב כשהוא עם יד אחת בלבד !!! זה היה גדוד של אנשים שלא היכירו אחד את השני אשר הגיעו זה עתה מחו”ל. עמוס לוריא ניהל את הקרב הזה, שהיה קשה ואכזרי כי הסורים הבינו שאם הם מפסידים את מזרעת בית גיאן, הדרך תהיה פתוחה לדמשק, (כ-35 ק”מ) וכך נהרגו בקרב 14 לוחמי שריון ו-2 חיילים מ”היחידה” שלנו.

עמוס לוריא הוא הגיבור האמיתי שפיקד על קרב מזרעת בית גיאן.

יהיה זכרו ברוך.

אלי ארזי

הספר במובלעת הסורית / מלחמתו של כח עמוס / מאת עמית ליאור (עמוס לוריא) נמצא אצל ברוריה בספריה של האיחוד.

דברים לזכרו של אל”מ עמוס לוריא ז”ל.

את עמוס לוריא אני זוכר מאז שהיינו ילדים קטנים עוד לפני הפילוג, היינו שכנים וגרנו באחד מבתי הלורדים.

עברו שנים רבות בהן לא נפגשנו. במלחמת יום כיפור, בקרב על הכפר מזרעת בית גיאן (עיין ספרו של עמוס ”במובלעת הסורית” מלחמתו של כח עמוס”) הפגיש בינינו הגורל כשלא ידענו איש על קיומו של רעהו. אנחנו היינו פלגת מילואים מ”היחידה” שצורפה לכח של עמוס. לא אספר כאן על הקרב שלנו במזרעת בית גיאן, אלא רק על המפגש ההזוי שלנו באותו הקרב.

בשלב מסויים הוזעקנו למלא את תפקידנו ולכבוש את הכפר שהשיריונרים לא הצליחו לבצע. לאחר שביצענו את תפקידנו (עיין בספרו של עמוס) הודיע לנו אחד הקצינים שעלינו להתפנות מהכפר כי מתארגנת התקפת טנקי T-62 ולנו היו רק נגמשים ולא טנקים. הודעתי לו כי אנחנו לא מתפנים עד שלא נחלץ את ההרוגים והפצועים שלנו שבראש הגבעה (ועוד הוספתי שנחלץ גם את הנפגעים שלכם) אך לשם כך אני זקוק לשני טנקים שינועו בעקבותינו וישמשו כח אש מסיבי לכיוון היעד.

הטנקיסטים סרבו לבוא איתי. באותה עת כבר היו להם הרוגים ופצועים רבים. שאלתי אותם ”איפה המג”ד שלכם והם הצביעו לעבר זחל”ם ושני טנקים.

הלכתי ל”שם” וקראתי בקול למג”ד. להפתעתי הרבה קפץ מהזחל”ם חייל קטוע יד ושאג לעברי בקול רם: ”אלי ארזי !!! מה אתה עושה כאן!” לבושת לא הכרתי אותו. בקשתי שיוריד את קסדת ה-VRC ואת משקפי הרוח, וכשהוריד אותם מיד הכרתי אותו: עמוס לוריא מאשדות איחוד. וכך עמדנו שם והתחבקנו באמצע הקרב כאילו אין מלחמה, כשמעלינו שורקים הפגזים (עיין תאור זה בספרו) כשנחלצנו מהחיבוק אמרתי לו ”עמוס, אין זמן, תן לי שני טנקים שינועו

דברים על עמוס לוריא ז"ל

היחיד, שכמעט ולא ישן בלינה המשותפת, אלא בבית הוריו, זה בסדר. ובכלל, לעמוס היו אחים גדולים שכאלה, ועוד שלושה !!! וגם זה היה יחודי לעמוס. בתיכון, עמוס הלך לבית הספר המקצועי של עמק הירדן, ומשם המשיך לחיל השריון.

בין רומנים חולפים שהיו לו בצבא, הארוך והלוהט ביותר היה עם הטנקים. על הפרק הצבאי שלו, לא אספר, כמאמר השיר בשינוי קל: "הוא עושה זאת יפה ממני", ואכן, הוא כתב על כך בספרו "בין המור לזור", ובספרו על "המובלעת הסורית". כחלק מהפרק הצבאי שלו, אני זוכרת היטב את הפגישה איתו בתל השומר,

אחרי הפציעה הנוראה במלחמת 1000 הימים, מלחמת ההתשה, בקו התעלה. אחרי המלחמה, ובזמן המלחמה, ראיתי בתור פיזיותרפיסטית הרבה פציעות קשות בבית-חולים. אבל לראות את עמוס היה הכי נורא, בגלל שהוא היה בן כתי. איפוק היה שם המשחק. והוא הרי היה כזה מהיום שנולד. אני הייתי מחויבת בתוקף תפקידי, אבל מאז, כל פעם כשנפגשנו, חזרה אלי התמונה שלו, שוכב שם על מיטה צרה בתל השומר, ובמקום יד, תחבושת לבנה ענקית.. מעולם לא דיבר.

השנים עברו והתרחקנו. בני הכתה פיתחו קריירות שונות ובחרו כל אחד את כיוונו בחיים. היו אלה השנים האינטנסיביות של הלימודים הגבוהים, עבודה, טיפוח המשפחה וגידול הילדים. ואז הגיע יום הולדת 70 שלו. הוא חגג לכל הכיתה בבית החדש בשרונה, שם נוצר בינינו חיבור מחודש, ומאז הרבינו לדבר ולהתכתב. עמוס אהב לכתוב, נכון כבר אמרתי את זה, אבל בכל זאת, אם אני שואלת שאלה קטנה על פוליטיקה, והוא עונה לי מאמר מלומד עם שמות ותאריכים, שמשתרע לפחות על דף צפוף אחד, עם דגשים במרקר צהוב, זה בכל זאת ראוי לאיזכור כפול לפחות.

עמוס עבר אל קיר התהילה של הגיבורים השותקים, שהתמונות שלהם מסתכלות אלינו. למזלנו עמוס הספיק לכתוב. בשנים האחרונות הוא גילה את חדות הכתיבה, ומשהתחיל, לא הפסיק. קראתי את הספר שלו על קרבותיו במובלעת הסורית. הספקתי עוד לדבר איתו על סוגיות שונות שעלו בעקבות הקריאה. עוד שבועיים מהיום, עמוס אמור היה לבוא אל יובלים, שם אני גרה, ולהרצות ולהקרין וידיאו על אותם קרבות ובעיקר, על תפקידו בהם. הגורל רצה אחרת.

הסיפור מתחיל 75 שנים, לפני כן. עמוס נולד באשדות יעקב בקיץ 1946. אנחנו בני אותו המחזור, ומאז גן חובה, לא ניפרדנו. בן כיתה בקיבוץ של אז, משמעותו היא: שהיינו כל היום ביחד, חוץ מ 4 שעות אחה"צ, כשהלכנו אל חדר ההורים בין שעה 16:00 ל 20:00, שעה בה חל כיבוי אורות בבית הילדים. בן כיתה, במשק, הוא יותר מאח. היינו הרבה יותר זמן עם בני הכיתה שלנו מאשר עם האחים שלנו. מאז ומתמיד, עמוס היה הילד הכי גבוה בכיתה, והכי דעתן היה לו גיבוי אדיר מההורים שלו. אבא משה ואמא אהובה, היו הורים מגוננים, דוחפים-קדימה, ומאמינים מאד ביכולת של בנם.

למרות שהיו לו פינוקים שאנחנו, יתר בני הכיתה, לא זכינו להם, ולמרות הערכים השיווניים של הקיבוץ, ידענו שאם עושים לעמוס חביתה שמטוגנת משני צידיה, ועליה מורחים ריבת תות ורודה, ואז מגלגלים את החביתה, שעכשיו, שינתה את צורתה, והיא ניראית כמו בלינצ'יק, זה מגיע לו. ואם עמוס

דברים לזכרו של עמוס לוריא ז"ל - סוף

ממטבחה של רויטל לוי

ארטיק אבטיח

מצרכים

- אבטיח
- גביע יוגורט
- חופן אוכמניות
- 4 תותים

אופן ההכנה :

לחתוך את האבטיח לרוחבו כמו חישוק, את התכולה של האבטיח בתוך החישוק להוציא מבלי לחתוך את קליפת האבטיח.

מסביב ניתן לתקוע מקלות ארטיק או שיפודים עבים שימשו אותנו בחלוקה לארטיקים אישיים.

לטחון בבלנדר : את חתיכות האבטיח יחד עם התותים, היוגורט עד לקבלת מרקם אחיד.

להניח את קליפת האבטיח שחתכנו כמו חישוק על נייר אפייה בתבנית שטוחה.

למזוג לתוך החישוק את כל מה שטחנו לפזר מעל את חופן האוכמניות.

הכניס בזהירות למקפיא ללילה אחד.

למחרת לחתוך כמו מגש פיצה שלכל חלק יש מקל של ארטיק.

מה שנותר זה לזלול ולהנות

לעמוס היה המון מזל בחייו. הוא נולד כילד נבון ונאה לזוג הורים מבוגרים, והצליח בכל שעשה. הוא אומנם נפגע בהתשה, אבל ניצל מהרבה אפשרויות פגיעה בפעילות הקרבית שלו, כי הרי למרות הפגיעה הוא המשיך ללחום בחזית. הוא בנה משפחה לתפארת. תמיד אמרתי לו שהמזל הכי גדול בחיים שלו זו האשה שלצידו. זיוה שלו, בנו נדב, והנחת הרבה מנישואי נדב ומיכל והזכיה בנכדים גבע ושחף. ועדיין שמרו עליו מלמעלה.

לפני כחצי שנה, הוא נפל בצורה קשה, בה נקרע לו גיד בכתף, היום אני אומרת, רק, ניקרע לו גיד, איזה מזל. לפני כחודש קיבל התקף לב דרמאטי, שבמזל גדול, טופל בזמן, ועבר בשלום. ואז כנראה שנגמר מלאי הניסים, או, מלאי המזל אזל. עמוס נפל ולא קם עוד...

בבית חולים איכילוב התרחש הקרב האחרון שלו.

לא על תפיסת מוצב או כיתור כיתת אויב. אלא הקרב על חייו, ובו עמוס גיבור הקרבות, לא הצליח להתגבר, על המכה האנושה שהוכה בה.

הערכתי אותו, הערצתי את נחישותו, אומץ ליבו, השיקולים העניינים שלו, את האיזון בין הרצון שלו ומה שנכון לעשותו. את הידע והזיכרון שלו. את המחשבה היסודית והמעמיקה שלו. את יכולת ניתוח המצב שלו. חיכיתי למיילים שלו ושמחתי לקראתם. עמוס הלך ללא עת, וכל כך עצוב לי. הוא מאד מאד יחסר לי.

אני לא יודעת איך לנחם את המשפחה. מקווה שהוא הספיק להעביר הלאה את הקווים והערכים שהנחו אותו. מקווה שתיזכרו בכל הימים והשנים היפות שבהם הוא חי איתכם וחלק איתכם את חייו, כך הוא ימשיך לחיות איתכם. אנחנו בני הכיתה, איבדנו חבר קרוב, נפער בור, חסר לנו חלק מהיחד שלנו.

יהי זיכרו ברוך.

שולמית קורן

סיירת אמהות

כולן יודעות שהן כאן כדי לצאת מאזור הנוחות ולהתאמן קשה, אומר אילן, כי 'קושי הוא סימן לצמיחה', כמו שאמר ויינברג ז"ל. מתוך 22 השמות המופיעים ברשימה ישנן כתריסר בנות המשתתפות באופן קבוע והשאר מגיעות בזמן החופשי. אחת הקבועות היא **מאיה אלטר** שכושרה הגופני לא היה מבייש נשים בגילאי העשרה: "אנחנו נפגשות פעם עד פעמים בשבוע לאימון קבוצתי, ובנוסף עוד שני אימונים עצמאיים. סך הכל כארבעה אימונים בשבוע. קשות. המטרה לטווח הקצר" אומרת מאיה", היא ליהנות, לשמור על בריאות ולראות מגמת שיפור בתוצאות. המטרה היותר נשגבה היא השתתפות במרוץ ת"א למרחק 10 ק"מ. אין ספק שאחווה קבוצתית נותנת דרייב", היא מוסיפה "כאשר כל אחת מן הבנות רצה בקצב שלה ואם יש כאלה שמתקשות מעט לקראת הסוף, אנחנו שם כדי לתמוך ולעודד". אני שואל את מאיה האם הרצות עוברות בדיקות תקופתיות לוודא שהן בקו הבריאות, והיא משיבה שהיא סומכת לחלוטין על נסיונו של אילן, שיודע לנהל את הקצבים ונותן דגשים בכל מקום שנדרש, ומגמת השיפור בתוצאות מדברת בעד עצמה.

אבנרון

חמש וחצי לפנות בוקר, גלגל החמה טרם הפציע. הן מתייצבות אחת אחת אל נקודת היציאה במגרש הכדורסל של 'מול גלעד' או במקום אחר שנקבע מראש, שם מחכה להן המאמן **אילן אליהו**. לגופן חולצות סופגות זיעה בצבע לימון (הספונסר שמבקש לשמור על אלמוניותו, פרס עליהן את כנפי האהבה, אומר אילן) ויוצאות בתום חימום קצר לריצת 3000 מטר מהירה עם מדידת זמן אישית- אמצעי להערכת ההתקדמות. אז מה המשותף ל- **ליטל פרנקנשטיין**, **קטיה קיים**, **שי אורבך**, **רויטל דהאן**, **חן קליין**, **ענת שלם**, **סיון רוביו**, **אושר בן פורת**, **מאיה אלטר**, **יעל פדהצור-אלטר**, **נגה פרישקולניק**, **לימור לוי**, **קרן צליל**, **חנה מידלר**, **נירית פדלון**, **הילה חן**, **לנה מימרון**, **עפרה לוי**, **זוהר יחיאלי** ו**כרמל גנץ-בן דוד**. ניחשתם נכון. כולן חברות ב'סיירת אימהות אשדות' (איחוד ומאוחד) בהדרכתו של, מי אם לא, **אילן אליהו**. הגיל הממוצע נושק לארבעים, כולן אימהות ל- 3-4 צאצאים ועל אף זאת, כוחן ומרצן בלתי נלאים. בגב החולצה שהן נושאות בגאווה כתוב: "קשה זה טוב" שהיא אחת מאמירותיו של אלי"מ דרור ויינברג ז"ל, מח"ט גזרת חברון, שנפל ב-15 בנובמבר 2002, בקרב עם מחבלים פלסטינים בציר המתפללים במהלך אינתיפאדת אל אקצא. אילן, ששרת בגזרת חברון באותה תקופה, וגם היום, אימץ את דמותו של ויינברג כסמל לנחישות והתמדה, ושומר על קשר הדוק עם משפחתו.

אש על הפנים

רשם : אבנר

בסביבות השעה 1500 של יום שלישי השבוע, התלקחה (או הוצתה) אש באזור בית הקברות של מנחמיה שבתוך דקות התפשטה לעבר מטעי האבוקדו במורדות סירין. החום הרב ששרר (כ-40 מעלות) בתוספת רוח דרומית חזקה, האיצו את הלהבות לעבר מטעי האבוקדו של אשדות איחוד. ארנון בן נאים, יונתן חניקיס ואוֹרֶן ראובני מיהרו להגיע למעלה כאשר סעיד מהמוסך רותם לטנדר את נגרת כיבוי האש, שכרגיל מסרבת להתניע. השלושה מנסים בעזרת מחבטים לעצור את האש אך לשווא, וגם משאבת הכיבוי של סעיד לא מוכיחה את יעילותה לנוכח האש המתגברת. כוחות הכיבוי בוששים להגיע משום שבאותה עת מתלקחות באזור בו-זמנית מספר דליקות נוספות, מה שמגביר את החשד שמדובר בהצתה שכמותה היו לא מעט בעבר (חקלאים מנוסים יודעים לספר על סכסוך עתיק יומין בין בעלי עדרי בקר שלא בוחלים באמצעים כדי להזיק אחד למשנהו, מבלי להתחשב במטעי האבוקדו עמוסי הפרי הנמצאים בתוֹך).

בהמשך הגיעו כוחות כיבוי מדוללים ולקראת ערב הופיעו מספר מטוסי כיבוי, אלא שהיה זה מעט מדי ובעיקר מאוחר מדי עבור כ-20 דונמים שנשרפו עד היסוד כפי שמראות התמונות.

אוֹרֶן ראובני מנהל המטע מעריך את הנזק שנגרם לעצים ולפרי בקרוב ל-מיליון ₪. רצה הגורל ונפלנו קורבן לסיכסוך מתמשך על שטחי מרעה בין בעלי עדרי בקר מבלי שיש לנו בו נגיעה כלשהי.

שיקום יצירת האמנות של אריק קורן

מוסיף ברקאי, "היא חשיפת הברזל ויציקת הקורות מחדש, ומה שחסר כדי להשלים מלאכה זו (אחרי שרבים וטובים מאנשי הקיבוץ וגם אלה שמחוצה לו, ולא דווקא העשירים שביניהם, כבר תרמו, ועל כך ברכותינו) הוא סכום 'צנוע' של 125 אלף שקלים".

אנחנו מבקשים כעת לגייס הון עצמי מקרב אנשי אשדות (סכום מינימלי לתרומה 200 ₪) ובמידה ונגייס מחצית מהסכום החסר (כ- 70 אלף ₪), נפנה לגורמי חוץ ונשלים את החסר. חברת "תכלת" שאמורה לבצע את עבודת השימור, כבר עשתה את כל ההכנות הנדרשות לביצוע הפרוייקט ואנחנו סמוכים ובטוחים ביכולתה להשיב עטרה ליושנה, לעוד עשרות שנים.

אבנרן

מרחוק, נראה הקיר שהפך לסמלה האייקוני של אשדות (מידותיו 8.24 X 15) מטר, שלם ובוטח, אך ככל שאתה מתקרב, אתה מבחין בסדקים שהולכים ונפערים. מעל 60 שנה עומד הקיר המעוצב, המתאר באופן משכנע ביותר את הווי הקיבוץ של פעם. על תילו, ומתמודד עם התנאים הקשים של עמק הירדן, אך לא לעולם חוסן. בשנים האחרונות אנו עדים לבלייה גוברת והולכת של היצירה, אותה קיבלנו כפיקדון מראשוני הישוב, אומרים ישראל ברקאי ודני קורן, מאנשי צוות השימור, ועכשיו הגיע תורנו להעבירה לדור הבא. "הקיר מתקלף קוביה אחר קוביה", אומר דני, אחיו של הפסל המנוח, "כאשר תהליך הבליה שאיננו הפיך, מתועד היטב בדף שהוגש בימים אלה לחברים ומצביע על סדק ענק לאורך שני צדי הקיר מימין ומשמאל, שגורם לכך שהבטון נפרד מהברזל". "חלק גדול מהעבודה המתוכננת כדי להציל את הקיר מכליה",

אחרי מות

נר נשמה חודש יולי

קמינסקה	דבורה	27.7.1938	כ"ח תמוז תרצ"ח
פליסור	יורם	6.7.1941	י"א תמוז תש"א
סבריזנסקי	נורית	14.7.1941	י"ט תמוז תש"א
זונדלביץ	אברהם	18.7.1946	י"ט תמוז תש"ו
קפלן	הסיה	29.7.1948	כ"ב תמוז תש"ח
כהן	אורנה	4.7.1957	ה' תמוז תשי"ז
גלעד	יעקב	8.7.1957	ט' תמוז תשי"ז
גרשטנבליט	רמי	15.7.1958	כ"ז תמוז תשי"ח
לבני	זאב	15.7.1961	ב' אב תשכ"א
נייטר	יעקב	16.7.1967	ח' תמוז תשכ"ז
זקצר	מאיר	8.7.1980	כ"ד תמוז תשמ"מ
קרפ	אסתר	18.7.1980	ה' אב תשמ"מ
צמת	רבקה	19.7.1981	י"ד תמוז תשמ"א
שמיר	אלקה	15.7.1987	י"ח תמוז תשמ"ז
בן-דוד	יהודה	1.7.1988	ט"ז תמוז תשמ"ח
דרור	אפרים	21.7.1988	ז' אב תשמ"ח
מוסט	חייקה	21.7.1998	כ"ז תמוז תשנ"ח
ריקליס	רבקה	7.7.1991	כ"ה תמוז תשנ"א
הוימן	רחל	24.7.1991	י"ג אב תשנ"א
מאור	יצחק	18.7.1993	כ"ט תמוז תשנ"ג
כהן	אליהו	24.7.1993	ו' אב תשנ"ג
וקנין	גל	6.7.1994	כ"ז תמוז תשנ"ד
שימרון	טובה	24.7.1999	י"א אב תשנ"ט
שימרון	שאול	29.7.2001	ט' אב תשס"א
יעקובסון	שולמית	1.7.2003	א' תמוז תשס"ג
גלעד	צילה	21.7.2003	כ"א תמוז תשס"ג
אמיתי	יצחק	11.7.2009	י"ט תמוז תשס"ט
נחמד	שמחה	3.7.2015	ט"ז תמוז תשע"ה

פרטים על כל אחד מהנפטרים ניתן לקרוא
באתר ההנצחה של אשדות איחוד באינטרנט

אמנם החלטתי לסיים את תפקיד המספידה שעשיתי במשך שנים די ארוכות, אבל אני מאוד קשובה לכל מה שאומרים וכותבים אלו שמחליפים אותי, ועוד יותר אני מתבוננת במצבות השונות ויש דברים שאני יודעת שכבר מאוחר מדי כדי להעיר ולתקן, החלטתי לכתוב על-כך.

בצה"ל נהוג נוסח אחיד ומוקפד לכל החללים וזכורים לי מקרים של בני משפחה שביקשו לחקוק מלים אחרות והיה להם ויכוח עז עם שלטונות הצבא. בקבוץ כמובן אין חוקים נוקשים, והנהלת הקבוץ או משפחת החברים מחליטה מה היא רוצה שייכתב. כשאני מתבוננת על מצבתו של צבי דיין ז"ל שרק שנה אחרי מותו נישאתי לבנו, ועל מצבתו לא כתובים שמות הוריו, הרי ביהדות תמיד מוזכר האדם בשמו ובשם אביו, בעוד שהאם היא הקובעת את יהדות בנה, אז איך יתכן שהיא שאינה מוזכרת כלל? או שתאריכי לידתו ופטירתו של נפטר כתובים רק לפי התאריך של השנה האזרחית. ואין זכר לתאריך העברי.

כשראיינתי במסגרת עבודתי בארכיון, את חברתנו **צפורה וייסבליט** והיא סיפרה איך אביה כאשר לה וידע שהוא עומד למות, קרא אליו את צפורה בתו הקטנה, ובקש ממנה שתקרא את הקדיש עליו. צפורה הבטיחה לאביה שכך תעשה ואכן עשתה זאת במשך תקופה ארוכה, עד שהגיס שלה, שנשא את אחותה השניה, וראה איך צפורה מתאמצת, ביקש את רשותה לעשות זאת במקומה ואז היא תוכל לישון עוד קצת בבוקר. סיפור זה סיפרתי לאבי כשהיה חולה בבית-אחדות והיה מודאג קצת שאין לו בן זכר. אמרתי לו שאם לבת של הרב החב"די מותָר, אז גם לבת של יהודה ליבוביץ' מותָר, ואמנם עשיתי זאת רק בבית הקברות ולא קמתי כל בוקר כדי להיות עם המניין הראשון בבית-הכנסת ומכיוון שיש שְׁנֵי אריות בשם שלו בשם הפרטי **"יהודה-אריה"** ובשם המשפחה **"ליבוביץ"** שיניתי רק את הבן לבת וכך נרשם בתעודת הזהות החדשה שקיבלתי **בת-ארי**.

עמליה דיין בת-ארי

מי ומה באשדות

עידן גרינבאום התארח לפני כשבועיים במועדון 'פעמים כי טוב'. כדרכו הסבלנית, סיפר עידן לנוכחים על פעילות המועצה, ענה באדיבות לשאלות שנשאל, והותיר את הרושם שיש בעל בית שעומד על המשמר ודואג לאינטרסים שלנו. אחד הנושאים שעלה, הוא שינוי שמה של מועצת עמק הירדן לשם המכיל בתוכו גם את הכנרת, והציבור מוזמן להציע שמות (מועצת ירדן-כנרת למשל), וכבר נוכחנו, כמו במקרה של עמק המעינות שאין מדובר בשינוי סמנטי בלבד אלא בשינוי תודעתי.

צוות סוסן לקח על עצמו את המשימה של שידרוג מבנה השרותים של חדר האוכל ששנים לא ראה שיפוץ כלשהו, ובעצה אחת עם ועדת תיכנון (עדי גל) שידרג את המקום והפכו לפנינה של ממש. ואם למישהו המרצפות מזכירות מסגד, אז שיתאפק.

סמיח' מכפר עוזיר (ליד רומאנה) סיים בימים אלה את עבודתו כמנהל קבוצת הגינון באשדות איחוד אחרי כשבע שנים. "פגשתי פה אנשים מאד נחמדים. הרבה מאד פירגון ופה ושם ביקורת (זה בסדר כי מראה על איכפתיות). הרגשתי באשדות כמו בית. שרתתי את הקיבוץ מכל הלב. לצערי היום הכל נמדד בכסף", אומר סמיח, "ויש השקעות שלא יצאו לפועל, בגלל אילוצים כספיים, ובכל זאת אשדות קיבוץ יפה מאד: ירק, עצים ניקיון. כל אחד שמכיר, אומר שאשדות אחד הקיבוצים הכי יפים בעמק. אולי הכי יפה. נהניתי לעבוד עם הנהלת הקיבוץ, במיוחד האחים אלתר (שאול ויונתן) שהם מאד נחמדים ואכפתיים. כעת אני מחפש כיוון חדש: גינון פרטי בבתיים. היו אלי מספר פניות גם מאשדות. מחליף אותי סאלח', קרוב משפחה שלי, איש גינון ותיק ומנוסה. מאחל לו מכל הלב שיצליח".

דומה שאין ראוי מאורנה שמעוני לאות הנשיא למתנדב לשנת 2021. האות ניתן מדי שנה על ידי הנשיא לגופים, מוסדות ואירגונים הפועלים במצויינות יוצאת דופן בתרומתם לחברה. אורנה זכתה לקבל את האות מהנשיא היוצא ריבלין, ימים ספורים לפני תום כהונתו.

מי ומה - המשך...

אך בעוד אוכלוסיית החתולים הולכת וגדלה, היתה תחושה אצל חלק מהציבור, שאוכלוסיית הטווסים קטנה למימדים מזעריים. היו אף שטענו לדילול מכוון של האוכלוסייה, שמרבה להרעיש בתקופות הייחום. אבל, כאשר הקיץ החל להלוט בנו, נראו לפתע על הדשאים עשרות רבות של טווסים, החל מבוגרים ועד אפרוחים בני יומם וניתנה צפירת ארגעה.

יוסי ותמי להב מגדלים בגינתם עץ מנגו מזן 'מאיה' הנחשב לטעים ביותר מבין הזנים, וכאשר צבע הפירות הופך לכתום, הפירות מתחילים לנשור בהדרגה מן העץ. למען הסר ספק, תלה יוסי שלט ובו בקשה מנומסת שלא לקטוף ללא רשות. אך באם תבקש בנימוס, חזקה עליו שתקבלו את מבוקשכם.

נדבך של אסבסט נשר ביום רביעי השבוע מגג בניין המשרדים שהוא חלק ממבנה מחסן הבגדים. כתבת 'מי ומה' הספיקה לתעד במצלמתה את הפלטה שנשרה, כנראה בעקבות רוח, אלא שבתוך שעות אחדות היה מי שהשיב את הפלטה המסרטנת למקומה. כל היודע דבר אודות המקרה המוזר מוזמן לפנות למערכת.

כמה חתולים משריצה חתולה בשנה? אם להסתמך על תמונתה של כתבת 'מי ומה' הרי שלא פחות מארבעה בהמלטה אחת, אך בעוד שבטבע השרידות החתולית היא חמישים אחוז הרי שבסמיכות למגזר המזון שלנו, היא שואפת למאה. ועכשיו ברצינות = מה עושים עם זה?

מי ומה - המשך...

פינת הנוסטלגיה

כיתה ז' מחזור 1960

שורה עליונה מימין: ישי גלעד, יובל ענבי ז"ל, מרים שמיר, רוחליה גור (ברון), עטי נגלר (אלתר), ציפי זיידלר (גולן) ז"ל.

יושבים שורה שניה: דני זאבי (ז"ל), שלמה פונדק, מתי עמלי, גידי כהן ז"ל, שמעון צמת ז"ל

שורה מתחת: יהודה בן פורת (המחנך ז"ל), אסתר קורן, מיכל שפירא (!) ז"ל, צבי ורדי, שמוליק כהן, דורית אורן (גלי כהן)

שורה מתחת: מלכה שניפר-בלכר, אסתר כץ (שימרון), אבי ערפלי ז"ל, אסתר קמינסקי (אשר), אתיקה בן פורת (שיפר)

שורה תחתונה: בני פייקוב, צביקה קפלן, יאיר בן דוד

את האיש בעל הגוס הערוף שבתמונה אין צורך להציג לציבור. אהרליה הדר חוגג בימים אלה שמונים שנה להיווסדו, אבל לרגע לא נת, ואם תחפצו שיחפור עבורכם בור של מטר על מטר, עברו זו התעמלות בוקר. לרגל יום ההולדת עשה עליו אחיו איציק, סרט באורך 45 דקות בו מעלה אהרליה זכרונות מתקופת הילדות, הפילוג, הצבא ועוד ועוד. אחת ממסקנותיו המעניינות היא שהפילוג היה תוצר של 'עסקנים' וכי רוב הציבור התנגד לצעד אך לא העז להמרות את פיהם.

עבת life!

עלון 1566

עריכה – אבנר רון
שער – ברכה פונדק
עימוד – אירית גל
צילום עלון – אתי רון